

PALAČA DALAJ-LAMOVA V LHASSI.

DR. JOŽEF GRUDEN:

„MIRABILIA MUNDI.“

POTOVANJA FRANČIŠKANSKEGA MISIJONARJA V SREDNJEM VEKU.

(KONEC.)

Kina in nje mongolski vladarji.

Čili Odorikovega potovanja je bila Kina. — Prvikrat je v XIII. stoletju ta čudna država s svojim razumnim, delavnim prebivalstvom, s svojo starodavno kulturo in razvitim verstvom stopila v tesnejšo zvezo z Evropo. Izredni dogodki so povzročili to zблиžanje.

Iz osrednje Azije so se ob koncu dvanajstega stoletja pričela vsipati bojevita mongolska plemena, ki so si podjarmila Turkestan, Perzijo, Malo Azijo do Bospora, ruske kneževine in grozila celo nemškemu cesarstvu. In prav ti divji Mongoli so prekoračili tudi kitajski zid, si osvojili neizmerno kitajsko kraljestvo in si postavili v Pekinu svojo

stolico. Nekaterim hrabrim mongolskim vojskovodjem se je posrečilo povzpeti se do vrhovne oblasti nad drugimi plemeni in ustvariti za nekaj časa enotno mongolsko kraljestvo, ki se je razprostiralo od Dnjepra do Rumenega morja, od sibirskih step pa do Perzijskega zaliva in Indijskega oceana. Med te drzne azijske osvojitelje šteje zgodovina Čengiskhana, ki si je podvrigel l. 1218. Kovaresmijo, Iran in Korasan, njegovega sina Oktaja, ki je premagal Kitajce, Batoua, ki je l. 1241. pridrl celo na Ogrsko in v Šlezijo, in Kublajkhana, čigar slavne čine opevajo češke narodne pesmi.

Mongolski naval je bil za evropsko kulturo zelo nevaren, a imel je tudi dobre posledice. Razsežno mongolsko cesarstvo je zблиžalo dva doslej ločena svetova, daljni azijski Vzhod in evropski Zapad; njegovi vladarji so bili naklonjeni krščanstvu, pustili